

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. Noui à Pontifice iudices qui de diuortio Henrici regis cognoscant, constituuntur, Laurentius Campegius & Thomas Volsaeus Cardinales.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Inter Regem ipsorum & Imperatorem, qui tantam injuriam non sit in ultam passurus: sui autem officiis esse ut qui sit communis Christianorum pater, providere, ne quid turbarum in Christiano orbe exoriantur. Nihilominus tamen, ut illius benevolentia, qua Regem ipsorum complectetur, fidem ipsi faceret, efficeretque ne temere decisum fuisse hoc negotium merito alicui videatur, iterum se Regis caussam alias Cardinalibus & Theologis cognoscendam commissurum.

IV. Novi hi judices, quamvis judicarent, Romæ hanc litem decidendam esse, tamen ob Regis, qui & libro edito fidem Catholicam defendisset, & armis summum Pontificem in libertatem asservisset, in Ecclesiam merita, cupientes ipsi gratificari, statuerunt judices in Anglia dandos, qui litem dirimenter. Existimabant enim, ut ut caderet, non futuram rem adeo difficultem, quin remedium est vestigio adhiberi posset, Pontifice judicum auctoritatem, & caussam ad se revocante.

Hæc autem posterior sententia valuit apud Clementem, partim gratiæ Henrici nimirum ut quidam suspicantur, dantem, partim nihil suspicatum, quod falsa essent illa omnia, quæ de Catharinæ vel assensu, vel monastica vita passim spargeretur. Dati sunt ergo judices. Laurentius Campadius, & Thomas Volsæus. Regina, cui undeque insidiæ struebantur (Nam velut umbra, sole nubibus obducto, evanescit: ita qui nihil aliud, quam felicitatis eorum, quibus suam operam addixerunt, splendorem sequuntur, adversitatum nebulis prioris prosperitatis lumen offuscantibus, nusquam comparent) de his, qui ad urbem mittebantur, Legatis certior facta non fuerat. Attamen simul ac tale quid suspectum habere cœpit, petiit à Pontifice per literas, nisi & se destruttam, & caussæ sua justitiam oppresjam vellet, ne quam legationem in Angliam de hoc divortio cognituram mitteret. Simulque à Carolo V. Imperatore summis precibus contendit, ne se affictam deserret, cui vita mille mortibus sit molestior, cuique omnes iste inimicitiae ob ipsius Cæsaris odium sustinenda sint. Carolus, qui Pontificem dimittendo universum Cardinalium Collegium sibi demeruisset, Legatum summa diligentia Romam mittit, perque eum apud Pontificem queritur, tam de nuncis à Rege Anglia in Urbem inscia Regina (de cuius tamen honore præcipue agebatur) clanculum missis, quam de judicibus in ipsa Anglia, ubi omnia ad nutum Regis agenda sint, datis non defaturum se materia sua, sed, nisi justitia causa sua obtineat, Angliam armis invadere paratum esse:

solanam fornicationem harum turbarum originem esse, nec aliam ob caussam Regem uxorem suam repudiare velle, quam ut perditissima femina, quam perdite depererat fædis amplexibus fruatur.

Pontifex quum intellexisset, suggestionem Regis Anglia Legatorum falsam fuisse, quatuor nuncios celerrimo cursu, diversis itineribus ad Campegiū misit, per literas ei mandans, primum ut in itinere quam tardissime progrederiatur: deinde quum in Angliam venerit, omnem operam ad Regem cum Regina conciliandum interponat, in quo si non profecerit, Serenissima Regina Religionis ingressum persuadere conetur; denique ne ullam in caussa diuoris sententiam absque novo & expresso ipsius Pontificis mandato ferat. Hoc (inquit) summum maximum sit tibi mandatum. Alii vero literis Viterbiæ datis, plane significat, si de sua tantum persona ageretur, se omnia pericula in Regis Henrici gratiam subiurum: sed nunc illius voluntati absque injustitia & publico totius Ecclesiæ scandalo satisfieri non posse.

V. Campegius nonis Octobris Anno 1528. Londonum ingressus, statim à Volsæo ad Regis palatium deductus est: ubi Rex & duo Cardinales de suis rebus multum diuque colloquuti sunt. Dibus aliquot interpositis, Campegius Reginam horretatur, ut pacis caussa tempori cedat, seque tot erumnis, quibus quotidie angatur, eximat: longe & honestiorē & jucundiore illi futuram vitam monasticam ea quam nunc agat, moriens, quamvis sit viua, quotidie. Responder illa, se quidem ultro dudum huc propendere, sed quum videat id agi, ut viad Religionis ingressum compellatur, constitutum sibi esse, eo magis resistere, matrimoniumque suum, ad quod divinitus vocata sit, constantissime, quoad vivat, tueri; nec se Iudices istos recipere, utpote sibi spectos, & per mendaciā à Pontifice extortos: Volsæum totius hujus mali primum auctorem fuisse, propterea quod ipse Pontificis dignitatis obtinenda excidisset, nec Carolum Imperatorem conatus fuisse faventem effet expertus. vehementer offendit Volsæum (ut veritas plerumque odium patit) hoc respondsum Reginæ, caussæque ejus adhuc iniquorem fecit. Verum est, quod dicitur, linguam in corde esse, non autem debere cor vicissim esse in lingua: & sèpenumero evenit, ut iis, qui ad optatos consiliorum suorum successos pervenire cupiunt, aliud sit expromendum lingua, aliud pectori clausum gerendum. Ariston dicebat, plurimum nocere eos ventos, quorum flatu denudamus. Regina, cui plurimum ea res incommodabat, tot incurren-